

NIEUWS VAN METHOCA.

W e zijn al weer een flink eind verder gekomen met de gladde mierwesp en de sfeer van geheimzinnigheid gaat er zoetjes aan af.

Maar het is toch, alsof we er aan herinnerd moesten worden, dat onverdeeld geluk niet voor stervelingen is weggelegd. Want op een zeer belangrijk oogenblik in haar ontwikkeling is de teer verzorgde, bewaakte, gekoesterde, gestorven. Ik zal toch maar vertellen, wat ik er van gezien heb.

12 Juni hebben zich de Methoca's hier voor 't eerst vertoond, juist op dezelfde plaats, waar ik 't vorig jaar mijn laatste had gehaald. Mannetjes kon ik niet te zien krijgen.

18 Juni tegen tienem trof ik er een aan, die bezig was een „tiggerhol“ te sluiten. Hoewel nu een waardiger dan ik de lof van 't languit-liggen

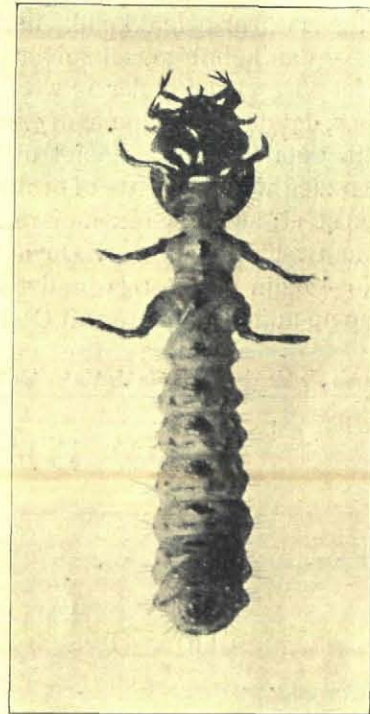

1. De larf op 26 Juni 5 X.
De knobbel links-boven is een zandkorrel.

hier al herhaaldelijk heeft gezongen, wil ik nogmaals den raad geven, om in zoo'n geval met omzichtigheid languit op den grond te gaan liggen, niet te dichtbij, zoodat je adem of je menschenlucht het werkende dier verdrijft, dicht genoeg om geen sprietbeweging te verliezen, zorgvuldig elke plotselinge beweging te vermijden en vooral — niet te rooken. Onder deze voorzorgen heb ik, zelfs met een kamera aan een riem om de hals, alle werkzaamheden zouden eenige stoornis kunnen volgen.

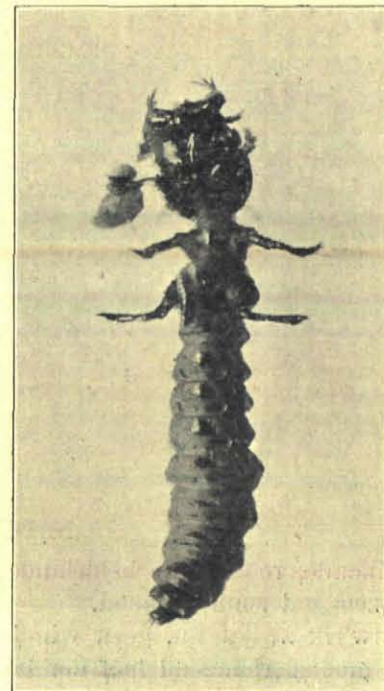
Onze gladde mierwesp liep vlijtig naar en van het cicindelanest, en keerde telkens met gevulde kaken naar het gat terug, nu eens met een kluitje zand, dan met een schubje hout, dat vooraf op vorm, stevigheid of substantie nauwkeurig werd onderzocht.

Op één van die heen- en terugreizen kon ze zelfs gekiekt worden. Elke natuurfotograaf van eenige

De larf op 26 Juni 4 X.

ervaring zal me hoop ik wel verontschuldigen, dat de foto's niet voor reproductie geschikt zijn, maar ze kunnen toch wel als documenten dienen en

30 Juni 4 X.

misschien kan en wil de redactie er wel een schetsje naar teekenen.

Toen ze zich even een paar dM. verwijderde, stak ik, om later bij 't uitgraven de richting niet te verliezen een grashalm in de schacht. Daar kwam ze alweer beladen terug, een kleine ontsteltenis, even een rondgang om 't vreemde ding, bekloppen met de sprieten en het werk werd weer voortgezet.

Dat vullen duurde onafgebroken van 10.20 — 12.30, toen was de ingang zoo zorg-

vuldig gesloten, dat niets meer de aanwezigheid van een tijgerhol aanduidde en ik zelf, die twee uur achtereen het plekje grond had bestudeerd, zeer dankbaar was voor het veiligheidsstrootje.

Methoca maakte zorgvuldig toilet, en wandelde zoowaar regelrecht naar de schacht van een tweede cicindela die er geendrie

dM. vandaan lag. Maar dat was nog een jonge larf (je kunt dat zien aan de grootte van de gang), ze kwam er al gauw weer uit en zette de wandeling voort.

Ik nam daarop de noodige maatregelen, om het nest in elk geval over een paar dagen terug te vinden, want ik wou eerst

het ei (of de eieren) laten uitkomen. Bovendien had ik het ei al het vorig jaar gezien.

Terwijl Methoca en ik ieder aan ons eigen werk bezig waren, was mijn vriend op de vlakte verschenen. Die weet al, waar hij me in dezen tijd kan vinden, als hij me niet thuis treft; hij is in een paar jaar tijds ook al een groot „vespophile“ geworden, en had spoedig nummer twee ontdekt.

Terwijl mijn Methoca vlijtig heen en weer draafde, zat de zijne maar aldoor in een zandhoopje te wurmen. Daar zat zeker iets onder,

maar ze was er na een uur nog

niet doorheen. Dit bevestigde alweer mijn vrij talrijke waarnemingen, dat deze mierwesp zeer slecht graaft. Waarom zou ze 't ook noodig hebben, daar delarvengangen meestal wijd openstaan?

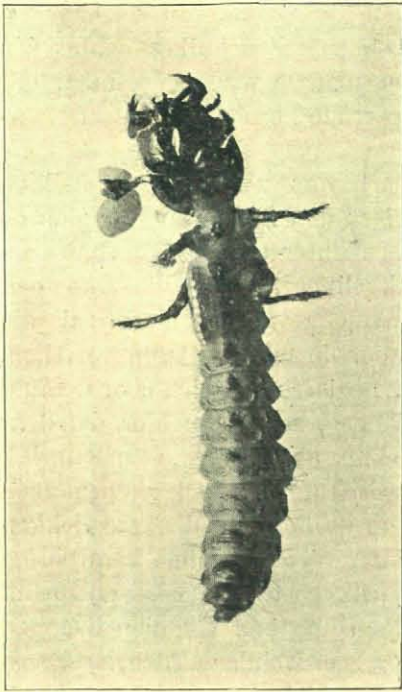
Onze dag was goed, we hadden geen spijt, dat de koffie koud geworden was.

Servi par ces heureuses circonstances que trouve toujours celui qui les cherche avec passion... Zonder dit trotsche woord

van den groote Fabre op me

zelf te durven toepassen, kwam het me ineens in de zin, toen ik den volgenden middag 19 Juni alweer een Methoca (denkelijk dezelfde) zag werken. Ditmaal vond ze in mijn bijzijn een nest, dat ik niet had vermoed, omdat 't van bovendicht was. Ze moest

zich door een klein zandhoopje heenwerken en bleef een half uur beneden. Toen werden zenuw-

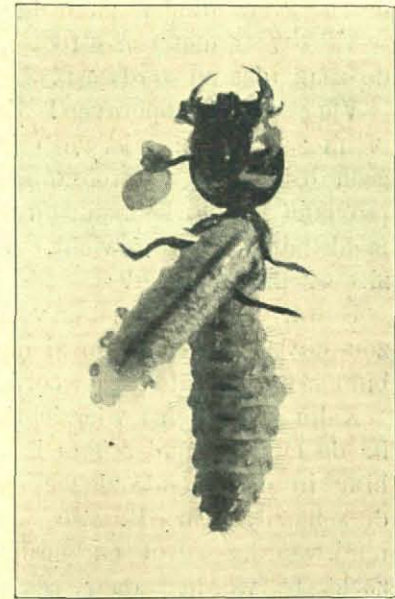
2 Juli. 4 X.

4 Juli. De luchtbuis links is te zien. 4 X.

6 Juli. De luchtbuis is veel duidelijker. 4 X.

8 Juli. Licht van rechts. 4 X.

8 Juli. Licht van links. 4 X.

achtige sprietbewegingen aan den ingang zichtbaar, maar het duurde nog tien minuten, voordat tot vulling van den gang werd overgegaan. Dat ging dezen keer minder glad dan de vorige maal. Ik werkte weer met een strootje, maar ze vertrouwde de zaak niet en verdween.

Vlug aan 't opgraven! Zou het één ei zijn, of meer? Zoo'n mierwesp is zoo klein, nog geen cM. lang, waartoe zou die een voorraad proviand noodig hebben van minstens twintigmaal haar eigen gewicht. Waar zou het ei zitten? Erop of erin?

Hoe zou het zijn met de verlamming? Wáár zou de larf zitten? Op al die vragen kon ik binnen vijf minuten antwoord hebben.

Kalm en uiterst voorzichtig gravende, had ik de larf al eerder dan ik dacht, ze zat of hing in de bekende zigzaghouding midden in de schacht, geen dM. van boven. Dit is een merkwaardig geval en verdient nader onderzoek te worden, daar een cicindelaschacht, meestal veel dieper is. Op de plaats waar mijn *Methoca* in 1907 het ei had gelegd, maar iets dichterbij de rechterachterpoot zat nu ook — één enkel ei. De beide achterpooten waren totaal gevoelloos, de andere bijna, maar overigens kon de verlamde larf nog zulke forsche bewegingen met het achterlijf maken, dat aan een vergroote tijdopname in de kamer niet te denken viel. Daarom koos ik het eenige middel om dit mogelijk te maken, de narcose. De noodige rust was er dus, maar toen wou die achterpoot het gezicht op het ei maar niet vrijlaten, ik pakte hem wat onhandig aan en —

hield een deel van de poot in het pincet. Uit de wonde kwam bloed, eerst geel, toen bruinig, 't is het ronde knopje op de rampzalige beenstomp. De opname gelukte vrij wel, maar ten koste van den patiënt.

Ik zou zeker niet zoo roekeloos gehandeld hebben, en liever de heele opname dan maar laten schieten, had ik niet het gemerkte nest van den vorigen dag in voorraad gehad.

Dit werd op 23 Juni opgegraven en wéér hing de larf in zigzaghouding in den gang, een dM. van den vlakken grond. Wat gebeurt er nu in de schacht vóór de verlamming? Gaat de „tjiger” zijn vijand tegemoet, of wacht *Methoca*, tot hij op de helft gekomen is? Of werkt de larf zich in half verlamden

toestand nog zoover omhoog, tot ze den laatsten prik krijgt? Of was alles maar toevallig? In elk geval heeft *Methoca* groot voordeel van die toevalligheid, want om een *heele* gang te vullen, zou ze zeker een uur of vijf noodig hebben. Zoo duiken achter één nieuw antwoord tien nieuwe vragen op, maar dat is juist het animeerende bij onze natuurwaarnemingen.

De *Methocalarf* was zeker nog niet lang uit, ze was *kleiner* dan het ei en had zich *op* het lijf *om* de rechter-achterdij gevlijd. De verdere ontwikkelingsgang is die van een gewone graafwesp geweest en ik zal die daarom maar door de plaatjes laten vertellen. Alleen nog dit. De larf zuigt zich door de huid van haar prooi heen, ze zat nu hier, dan daar vastgezogen. Je kunt die plaatsjes, die natuurlijk vlak bijelkaar liggen, makkelijk onthouden door te letten op de lichte en donkere plekken van de keverlarf. Bij tienmalige vergrooting waren nergens prikken te zien, eerst op 10 Juli zag ik een kleinen opening. Tot dien dag had het *achterlijf* nog zeer weinig geleden, ze scheen

het voor den laatsten dag, 11 Juli, gespaard te hebben. 's Avonds nog vrij gaaf, was het den volgenden morgen belangrijk ingekrompen en denzelfden avond was de totaal uitgezogen thorax al met schimmel bedekt. Tot zoolang had de keverlarf het leven dus gerekt.

Als het waar is, dat de wesplarve het achterlijf grootendeels versmaadt, dan hebben we meteen een verklaring voor het feit, dat elke keverlarve niet meer dan één *methoca* kan voeden.

Op 12 Juli dacht ik, dat mijn larf een cocon zou gaan spinnen, maar ik zag geen draden verschijnen, wel vochtige plekjes aan den binnenwand van 't kweekbuisje, ook kleefden zandkorrels aan het larvenlijf.

13 Juli 's morgens vond ik ze heel achter in 't buisje, bijna bewegingloos met een klein plat, gebroken pantsertje van aaneengekleefde zandkorrels naast zich. Of ze dit gemaakt heeft, of dat het toevallig ontstaan is, durf ik niet zeggen, den volgenden dag was ze dood.

We moeten maar weer van voren aan beginnen.

Breda.

B. E. BOUWMAN.

12 Juli. De larf is dood, de thorax leeg en beschimmeld.

Zandlooperkeverlarve met ei van *Methoca* (van terzijde).

Het ei van *Methoca* op de zandlooperkeverlarve.

